

Betänkande SOU 2016:69 En inkluderande kulturskola på egen grund (dnr Ku2016/02380/KO)

Sammanfattning

Unga tankar om musik (UTOM) välkomnar att staten vill ta ett visst nationellt ansvar för kulturskolan. Kulturskolan är en ovärderlig och komplex utbildningsinstitution. En mötesplats och kulturgivare till samhället - helt avgörande för synen på bildning och för återväxten av professionella kulturutövare.

Det bekymrar oss att så liten del av utredningen talar om kulturskolan som en viktig del i musikutbildningskedjan. Kulturskolan är ofta den första och mest tillgängliga länken i en lång resa på väg mot ett liv som professionell musiker eller lärare. Vem tar ett nationellt ansvar för återväxten av musiker och konstnärer?

Vi har synpunkter på två av de nationella målen och vill förstärka målet om att ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal. Det behöver initieras ett "läraryft" med fortbildningar och höjda löner för kulturskolelärartjänster.

Ett nationellt kulturskolecentrum och bidrag till regional samordning kan, om de används på rätt sätt, bli en viktig motor för större samverkan mellan kulturskolor och mellan kulturskolor och övrigt samhället.

Bidragen för spetskompetens anser vi vara alldeles för små och riskerar att spä på en oönskad projektifiering av kulturskolans verksamhet.

Synpunkter

6.2 Nationella mål

Det måste finnas tydligt formulerade alternativ till gruppundervisningen som norm. Dessa alternativ bör i hög grad styras av barnens behov, förutsättningar, ambitioner och intressen.

Gällande bredden av kulturella uttryck anser vi att stor hänsyn måste tas till redan verksamma utbildande aktörer på kulturområdet såsom ideella föreningar och studieförbund. I stort sett är vi positiva till en breddning av kulturskolan.

Vi ser det som helt avgörande för framtidens musikliv att öka kulturskolelärartjänsternas attraktivitet på flera sätt. Kulturskolan måste ha personal med hög konstnärlig nivå och högt ställda ambitioner. Vi behöver börja prata om kontinuerlig och samordnad fortbildning, ett "läraryft" för kulturskolan! Det kan inte minst handla om höjda löner och möjlighet till kvalitativ fortbildning. För att fylla behovet av personal framöver måste det bli attraktivt även för aktiva konstnärer och musiker att fortbilda sig för att bli lärare inom kulturskolan.

6.3 Nationellt kulturskolecentrum

HÖJ STATUSEN PÅ KULTURSKOLAN

Förslaget om en nationell samordningsfunktion för kulturskolan ser vi som huvudsakligen positivt. Inte minst för att det kan höja statusen för kulturskolan som fenomen. Hur detta centrum ska tillsättas är mycket intressant och bör bli föremål för vidare samtal.

6.4 Utvecklingsbidrag

BREDDNING OCH FORTBILDNING

En breddning av kulturskolan är viktig. Medel för breddning måste, anser vi, kombineras med bidrag för breddande fortbildning av kulturskolans pedagoger.

6.5 Tidsbegränsat verksamhetsbidrag...

Det är viktigt att på olika sätt stärka förutsättningarna för kulturutövande i glesbygd och landsbygd. Vi är positiva till utredningens förslag.

6.6 Bidrag till nationell spetskompetens

ÅTERVÄXTEN AV PROFESSIONELLA KONSTNÄRER

UTOM anser att 5 milj. kr. per år är en på tok för liten satsning för att tillgodose det behov av extra spetskompetens som finns för barn och unga med ambitioner för ett liv som exempelvis musiker.

Kulturskolans roll som det första utbildningssteget på den resan får inte underskattas.

Kulturskolan är avgörande för att bredda underlaget och representationen vid de högre musikutbildningarna och i musiklivet. Särskilt inom konstmusiken dominerar elever från ett fåtal spetsgymnasier underlaget till de högre konstnärliga utbildningarna. Att skapa en framtid som musiker måste vara möjligt oavsett var man bor och vilka resurser ens föräldrar har.

En större satsning på kulturskolornas spets skulle kunna innebära t.ex. resebidrag som kulturskolorna själva skulle kunna ge till elever för att söka sig till lärare och sammanhang som ligger bortom den lokala kompetensen. När en elev har nått en viss färdighet är det viktigt att hen får möjlighet att studera vidare på nästa nivå och med tät regelbundenhet. Det måste kunna vara en självklarhet för en lärare att leda sin elev vidare i "rätt" riktning. Detta helt oberoende av vilken genre eleven verkar i.

6.7 Bidrag till regional samordning

LÅT LÄRARNA VERKA SOM DE PROFFS DE ÄR

Vi ser stor potential i ett nätverk av kulturskolesamordnare med regionerna som arbetsfält. Det skulle kunna vara ett sätt att samla den kraft och energi som finns i kommunerna och sammanföra den med visioner och uppföljning på statlig nivå. Däremot ser vi en risk i att denna samordningsfunktion bara blir ett extra led i en byråkratisk hierarki.

Vi ser mycket positivt på att på regional basis uppmuntra musiklärare att spela i professionella sammanhang med kollegor från andra kommuner.

Arbetsgrupp för yttrande om Kulturskoleutredningen:

Jonathan Wettermark, trombonist och kulturskolelärare

Kristin Amparo Sundberg, artist och kompositör

Linn Persson, saxofonist och pedagog

för

Unga tankar om musik

Max Låke, verksamhetsledare

Isak Bergström, ordförande